

Alt færri limir í sjúkrakassanum

Limatalið í føroysku sjúkrakassanum er minkað við fleiri enn 700 bæði seinastu árin

Næstan 35.000 føroyingar eru limir í einum av teimum 11 sjúkrakassanum, sum eru í Føroyum, men hetta tal minskar ár undan ári. Orsøkin er at finna í fólkaflýtingini av landinum, og tað ørkymlar sjúkrakassarnar ikki sørt, tí tey sum flyta burtur, eru tey, sum eru ung og frísk, og tí júst tann bólkurin, sum undir vanligum umstøðum eiga at rinda til tey, sum hava meira brúk fyri at fáa úr sjúkrakassanum. Men hetta vanda málið fær sjúkrakassin einki gjørt við.

Annað er, at fleiri enn 1500 fólk eru C-limir. Hesi eru tey, sum ikki halda seg hava brúk fyri sjúkrakassanum yvirhøvur. Tey rinda eitt heilt lítið limagjald, og fáa hinvegin einki úr kassanum. Hetta tal er vaksandi, og tað bæði vil og kann sjúkrakassin gera nakað við.

Tórbjørn Mikkelsen, formaður í Meginfelag Sjúkrakassa Føroya sigur, at ein stórur partur av C-limum eru fólk við góðari inntøku, sum annars áttu at verið B-limir. Hann sigur, at nú hevur meginfelagið gjørt av at hækka limagjaldið hjá C-limum úr 48 krónum til 600 krónum um árið. Hetta er fyri at gera tað minni áhugavert at vera C-limur.

-Vit vóna, at tá fólk vita, at tað kostar 600 krónum um árið at vera C-limur, og einki fáa úr sjúkrakassanum, velja tey heldur at gjalda tað duplta, og tá hava rætt til hjálp úr kassanum, sigur Tórbjørn Mikkelsen.

A og B-limagjaldið tað sama

Seinastu trý árin hava føroysku sjúkrakassarnar havt hall. Í 1989 var hallið

góðar triggjar millið, í 1990 var hallið góða millið, og í fjør 200.000 krónum. Tórbjørn Mikkelsen vórar, at úrslitið verður hampiligt í ár, men hvussu verður næsta ár er meira óvíst.

Kostnaðurin fyri heilivág er vaksandi. Í 1989 rindaðu sjúkrakassarnir 20 milliðir í heilivági, árið eftir 23, og í fjør slakar 26 milliðir. Tórbjørn Mikkelsen sigur seg vóna, at landsstýrið fer at gera nakað við henda spurning. Millum annað at lækka vinningin hjá apotekunum, og at áseta ymiskt endurgjald á heilivágini, alt eftir hvussu livsneyðugur hann er.

Limagjaldið fyri A og B-limir verður ikki sett upp, sigur Tórbjørn Mikkelsen, men ein kann rokna við, at endurgjaldið í ávisum førum verður minni.

Tað skal verða minni áhugavert at vera C-limur, sigur Tórbjørn Mikkelsen, formaður í Meginfelag Sjúkrakassa Føroya.
Mynd: Kalmar

Allir í nevndina

Á aðalfundinum hjá meginfelagnum hjá føroysku sjúkrakassanum herfyri varð samtykt, at økja talið á nevndarlimum í meginfelagsnevndina úr 8 og upp í 12. Sostatt eru allir sjúkrakassarnir umboðaðir í meginfelagnum.

tór.-

Enn óvissa um Elektron

Fyrilbils er EDV-tørvurin hjá 18 almennum stovnum kannaður

Enn er eingin støða tikið til hvussu verða skal við EDV-fyrirtekuni Elektron. Síðani tað kom fram, at Sjóvinnubankin umhugsaði at flyta sítt virksemi til eina danska EDV-fyrirteknu,

hevur dúgliga verið arbeitt við spurninginum, hvussu berast kann at, soleiðis at Sjóvinnubankin framhaldandi verður á Elektron.

Talan er heldur ikki

"bert" um Sjóvinnubankan, tí fer hann, er einki at ivast í, at Sparikassin fylgir eftir. Tá verða bert ávisir almennir stovnar eftir á Elektron, og so stingur spurningurin seg upp, um

brúk er fyri eini so stórar EDV-fyrirtekni til tær upp-gávur, sum tá vera eftir.

Kanna tørvin

Fyri at fáa greiðu á, hvussu verða skal við Elektron framyvir, setti landsstýrið ein stýrisbólk, eins og ein sokallaðan projektbólk. Í stýrisbólknum er landsstýrið, Sjóvinnubankin, Sparikassin og ein danskur ráðgevi. Í projektbólknum er somu peningastovnar, danski ráðgevin, Elektron, Samteld og eitt umboð fyri landsstýrið.

Umboð landsstýrisins er Leif Abrahamsen, stjóri á Gjaldstovuni. Hansara uppgáva hevur verið at kanna EDV-tørvin hjá almennum stovnum.

Leif Abrahamsen sigur, at EDV-tørvurin er kannaður hjá 18 almennum stovnum, og roknar hann við, at ein fyrilbils niður-støða kemur í næstu viku.

Annar spurningur í sama málið er sjálvandi Sjóvinnubankin, sum upprunaliga var høvuds-persónurin í spurninginum. Bankin fær nú nýggja nevnd, og so er spurningurin hvat hon sigur til EDV-virksemi bankans framyvir.

tór.-

Nær kann tað almenna taka frá tí privata?

-og hevur brandstøðin loyva til at taka arbeiði frá einum privatum. Tað vil Lasse Klein fegin hava at vita, og tí hevur hann sett Jógvani Sundstein fyrispurning

Lasse Klein hevur sett Jógvani Sundstein, landsstýrismanni fyra spurningar. Løgtingsmaðurin spyr hvar markið fyri, at tað almenna tann taka kapping upp við privata arbeiðsmarknaðin, gongur. Er tað í samsvar við kommunulógina, at kommunu miðvíst fer inn á øki, privatir røkja. Kann brandstøðin í Havn taka arbeiði frá privatari fyrirtøku, og hevur kommunan skyldu til at rinda endurgjald.

Lasse Klein sigur, at ofta taka almennir stovnar arbeiði frá privatum, hetta fyri at varðveita almenn arbeiðspláss. Í fyrispurninginum visir Lasse Klein eisini á, at í Havn er ein fyrirtøka, sum seinastu 12 árin hevur rikið hjálpar- og bjarging-artænastu uppi á landi, men henda hevur nú litið eftir, orsaka av kapping frá brandstøðini.

Fyri áum árum síðani hevði Snarhjálp 80 prosent av allari koyring í samband við upptøku av bilum, sum vóru komnir illa fyri. Nú hevur fyrirtøkan bert 20 prosent eftir, sigur Lasse Klein. Mynd: Kalmar

Loynilig troling

Klaksvíkar Útróðrarfelag hevur spurt seg fyri hvar troling eftir jákupsskel er loyvd, men hetta ber ikki til at fáa at vita, sigur N. P. Danielsen, løgtingsmaður

Niels P. Danielsen, løgtingsmaður hevur sett John Petersen, landsstýrismanni fyrispurning. Tingmaðurin spyr hvat kanningarnar av havbotninum undir Føroyum siga. Hann vil eisini hava at vita, hví útróðarmenn ikki kunnu fáa at vita hvar skeljabátar kunnu royna.

Niels P. Danielsen visir á ta stóru misnøgd, sum var móttvegis royndunum hjá Fame. Tá varð upplýst, at royndir skuldu gerast av havbotninum. Tá vildu útróðarmenn vera við, at trolingin eftir skeljum órógvandi lívið á botninum og forkom møguleikunum hjá gýtingarfiski at fáa nakað undan.

Løgtingsmaðurin sigur seg eisini undrast á, at hóast Klaksvíkar Útróðrarfelag hevur spurt bæði hjá vaktartænastuni og fiskivinnuumsitingini í landsstýrinum hvar troling eftir jákupsskel er loyvd, er svarið bert-, at tað verður ikki upplýst.

tór.-

